

Postoj INTERGRAMU k přijetí novely autorského zákona vč. pozměňovacích návrhů poslanců Jakuba Michálka a Šimona Hellera

Dne 14. října 2022 prošel třetím čtením v Poslanecké sněmovně návrh novely autorského zákona, který byl zpracován Ministerstvem kultury a který do tuzemského autorského práva transponuje dvě směrnice Evropského parlamentu a Rady. Třebaže je cílem obou směrnic zlepšit postavení autorů a dalších nositelů práv autorských nebo s autorským právem souvisejících, prošel Poslaneckou sněmovnou i návrh, který má zcela opačnou tendenci.

Názor INTERGRAMU je takový, že pozměňovací návrh **nepřináší žádné změny, jelikož pouze kodifikuje ustálenou judikaturu** tuzemských soudů a Soudního dvora Evropské unie. Ostatně samo odůvodnění pozměňovacího návrhu uvádí, že má zamezit výběru licenčních odměn v případech, kdy nejde o sdělování veřejnosti. Přitom pakliže ke *sdělování veřejnosti* nedochází, jedná se o tzv. *volné užití*, konkrétně *užití pro osobní potřebu fyzické osoby*, které je osvobozeno od povinnosti uzavřít licenční smlouvu a je součástí autorského zákona již od jeho přijetí v roce 2000.

Třebaže důvodová zpráva i ministr Baxa tvrdí, že předmětný pozměňovací návrh nemá formálně povahu „nové výjimky“, materiálně tomu tak je. Samotný **pozměňovací návrh** brutálně **vytrhává z kontextu** tvrzení Evropského dvora Evropské unie nebo cituje z rozsudků, které Soudní dvůr sám překonal svými dalšími rozhodnutími. To je **manipulativní a velmi nebezpečný přístup**, který je možný jen díky tomu, že předkladatel předložil návrh až v rámci druhého čtení novely a zcela záměrně tím obešel standardní připomínkové řízení (odbor kompatibility s právem EU, jednotlivá ministerstva, legislativní radu vlády, Hospodářskou komoru atd.).

Jelikož je právo *provazování rozhlasového a televizního vysílání* spravováno kolektivně, je za pozměňovacím návrhem poslanců Michálka a Hellera evidentní snaha poškodit kolektivní správce, která je často se opakujícím tématem různých zájmových skupin a představuje v českých poměrech populistické klišé, které se objevuje napříč celým politickým spektrem a pro Pirátskou stranu je to dlouhodobá agenda.

Veškeré prostředky, které kolektivní správci vyberou, náleží jejich klientům, tedy autorům, výkonným umělcům a výrobcům, a to nejen těm všeobecně známým, ale všem tvůrcům bez ohledu na jejich věhlas. Tato iniciativa tak dopadá na osoby, které kolektivní správci zastupují – tedy umělce a další podnikatele v oblasti hudebního a filmového průmyslu. Ambicí návrhu je tak **bez náhrady vyvlastnit majetek autorů a výkonných umělců**

ve svobodném povolání nebo zaměstnanců, výsledky jejichž práce jsou bezplatně nabídnuty jiným podnikatelům.

Ministerstvo kultury a poslanci zcela ignorovali dopis devíti mezinárodních organizací v oblasti autorského práva a stejně tak i dopis dvaceti tuzemských profesních organizací a odborů v kultuře, které poukazovaly na protiprávnost a nelegitimitu tohoto pozměňovacího návrhu.

V reálu bude mít návrh marginální, pokud jaký, dopad. Za problematické navíc sledujeme, že jsou tyto pojmy natolik vágní, že budou muset být **vyloženy** teprve **tuzemskými soudy**. Kromě celé řady sporů s **jednotlivými podnikateli** v tuzemsku lze očekávat, že se v budoucnosti dostane celá věc až k Nejvyššímu či Ústavnímu soudu ČR a k Soudnímu dvoru Evropské unie; a to včetně **řízení vedených proti České republice**.

Pozměňovací návrh je dále společensky škodlivý z toho důvodu, že hned od jeho schválení sněmovnou se lze v médiích dočíst deklarace, že *“Za hudbu z rádia u kadeřníka jako kulisu se nemají platit autorské poplatky”* (idnes.cz, 14. 10. 2022). Tato **zavádějící interpretace v médiích** je vysoce **nebezpečná**, neboť plošně nabádá uživatele, aby přestali platit odměny nositelům práv, přestože nemusí splnit stanovené podmínky.

INTERGRAM proto vyzývá uživatele, aby ke změně autorského zákona přistupovali zdrženlivě. Pokud vyjde najevo, že nějaký uživatel přestal protiprávně odměny nositelům práv hradit má INTERGRAM právo po něm požadovat doplacení všech poplatků zpětně, a to ve výši dvojnásobku obvyklé odměny. Toto právo je oprávněn uplatňovat u soudu. Obdobná situace již nastala před rokem 2005, kdy neodborně formulované poslanecké pozměňovací návrhy vedly k letitým sporům s hoteliéry a provozovateli lázní, které nakonec dospěly k právě těmto důsledkům.